

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/184/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118319375
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6118319375.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: František Hegedüs - HEGALS, Ulica Čiga 621/17, 044 02 Turňa nad Bodvou, IČO: 14 379 881, zastúpený: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406 proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, o zaplatenie 762,23 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/105/2018-113 zo dňa 14.02.2020 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 40Cb/105/2018-113 zo dňa 14.02.2020 o d m i e t a .

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 762,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 762,23 Eur od 06.07.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok II).

2. Predmetné rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviazá žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 762,23 Eur s príslušenstvom, titulom uplatneného nároku na poistné plnenie z havarijného poistenia z poistnej udalosti č. 8013203540. Okresný súd Banská Bystrica vydal v rámci upomínacieho konania vo veci platobný rozkaz 8Up/527/2018, proti ktorému podal žalovaný odpor. Vec bola 21.09.2018 postúpená Okresnému súdu Bratislava I. Súd márne vyzval žalovaného na vyjadrenie sa v zmysle ustanovenia § 167 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku. Následne súd vo veci nariadil na deň 14.02.2020 pojednávanie, na ktoré sa dostavil predvolaný právny zástupca žalobcu. Na pojednávanie sa napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania nedostavil žalovaný, ktorý mal predvolanie doručené dňa 14.01.2020, svoju neúčast' neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania. Súd rozhodol, že sa bude konať v jeho neprítomnosti. Žalobca na pojednávaní dňa 14.02.2020 navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

3. Prvoinštančný súd ďalej v odôvodnení uviedol, že z dôvodu, že žalovaný bol písomne predvolaný na pojednávanie na deň 14.02.2020, bol v písomných predvolaniach poučený o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, predvolanie vrátane poučenia bolo dňa doručené žalovanému do vlastných rúk, na pojednávanie sa nedostavil a svoju neprítomnosť včas neodôvodnil významnými okolnosťami a žalobca na pojednávaní konanom dňa 14.02.2020 navrhol súdu rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, súd žalobe v celom rozsahu v zmysle

§ 274 C.s.p. vyhovel a zaviazal žalovaného na úhradu celého uplatneného nároku po čiastočnom späťvzati.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol vo veci v celom rozsahu úspešný, súd mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O ich výške rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku s poukazom na § 262 ods. 2 C.s.p.

5. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie uplatnil žalovaný ako prostriedok nápravy odvolanie, ktoré dôvodil tým, že podľa jeho názoru neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Tento inštitút má slúžiť ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný vo vedenom súdnom konaní nebol nečinný, vo veci podal odpor a poukázal na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Co/51/2019 - 459, 6Co/52/2019 zo dňa 12.04.2019. Ďalej v odvolaní žalovaný uviedol, že mal byť predvolaný na pojednávanie na deň 14.02.2020 o 12.00 hod., a to na základe predvolania zo dňa 13.01.2020. Má za to, že nebol riadne a priamo poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, nakoľko v predvolaní na pojednávanie nie je možné formulovať poučenie neadresne (dokonca bez uvedenia postavenia samotnej strany sporu) a navyše spôsobom, že sa v samotnom poučení prezumuje predvolanie s poučením o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. V tejto súvislosti poukazuje na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody navrhol, aby odvolací Krajský súd v Bratislave vydal rozhodnutie, ktorým zruší rozsudok č. k. 40Cb/105/2018-113 zo dňa 14.02.2020 pre zmeškanie žalovaného a vec vráti Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázal na viaceré rozhodnutia (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/26/20109, uznesenie NS SR 5Obdo/87/2018, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 13Cob/113/2019, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 13Cob/99/2019, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 14Cob/54/2019, uznesenie KS v Žiline sp. zn. 14Cob/1982019 a ďalšie), z ktorých vo vyjadrení aj citoval. Poukázal na to, že žalobca aktívne participoval na predmetnom súdnom konaní, predkladal dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, vyjadroval sa k námietkam žalovaného, navrhoval ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, teda bol v konaní pred súdom aktívny, naproti tomu žalovaný vo svojom odpore neuviedol žiadne relevantné skutkové tvrdenia, ktoré by preukazovali nedôvodnosť žaloby, žalovaného námietky smerovali len čo sa týka procesnej stránky veci a na pojednávaní sa nemal záujem ani len zúčastniť, keď nemal ani len tú námahu zaslať náležité ospravedlnenie súdu. Predmetný spor nejavil žiadne známky zložitosti, neboli v ňom viaceré pojednávania, netrvalo dlhšiu dobu, a nebolo vykonávané žiadne rozsiahle dokazovanie. Žalovaný v predmetnom spore len podal odpor, v ktorom nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by mali spochybníť nárok žalobcu, a následne sa ani len nezúčastnil pojednávania bez ospravedlnenia. Pokiaľ žalovaný uvádza, že „nebol nečinný...“ žalobca poukázal na žalovaným podaný odpor. Predmetom konania na prvom stupni bol nárok právneho predchodcu žalobcu ako poškodeného patriaci mu z titulu zmluvného havarijného poistenia motorového vozidla, pričom žalovaný neuhradil poistné plnenie v plnej výške, z doteraz riadne nepreukázaných dôvodov. Žalovaný v odpore neuviedol nič, čo by malo preukázať dôvodnosť neuhradenia poistného plnenia v plnej výške. Aj keď síce žalovaný tvrdil, že nárok žalobcu popiera, dané ničím nepodložil. Unášanie dôkazného bremena nespočíva len v povinnosti niečo tvrdiť, ale tvrdené aj podložiť relevantnými dôkazmi, čo však žalovaný v priebehu konania nenaplnil, ani čo do merita veci, ani čo do jeho neúčasti na pojednávaní. Zároveň poukazujeme na to, že procesná obrana žalovaného spočívajúca v tom, že bol v konaní aktívny, nie je relevantná pre posúdenie správnosti vydania rozsudku pre zmeškanie z dôvodu neúčasti žalovaného na pojednávaní. V prípade vydania rozsudku pre zmeškanie z dôvodu neúčasti žalovaného na uskutočnenom pojednávaní sa posudzuje splnenie podmienok podľa § 274 C.s.p., pričom v prípade vydania rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu procesnej pasivity žalovaného sa posudzuje splnenie podmienok podľa § 273 Civilného sporového poriadku. Zákonnú podmienku nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania, vyplývajúcu z ust. § 274 C.s.p. o rozhodnutí rozsudkom pre zmeškanie nemožno spájať so žalovaným tvrdenou obranou, že nebol v konaní pasívny. Žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

8. Podľa § 274 C.s.p. na pojednávani rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20210801>> na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

9. Podľa § 275 C.s.p. odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

10. Podľa § 356 písm. b) C.s.p. odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

11. Podľa § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

12. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca, ktorý iniciuje sporové konanie a má záujem na efektívnom vedení súdneho konania, ako aj žalovaný, ktorý v prípade, ak má záujem na svojom procesnom úspechu vo veci, musí vyvíjať iniciatívu vo forme procesnej obrany. Právna úprava zakotvená v Civilnom sporovom poriadku za účelom hospodárneho a efektívneho vedenia súdneho konania postihuje pasivitu sporových strán možnosťou vydať kontumačný rozsudok, pričom vo vzťahu k pasivite žalovanej strany sporu umožňuje sankcionovať jej nečinnosť aj vo fáze nariadeného pojednávania podľa § 274 C.s.p. Pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie v neprospech žalovaného v štádiu nariadeného pojednávania musia byť splnené procesné predpoklady podľa § 274 C.s.p. - druh nároku podľa § 137 písm. a) C.s.p., nedostavenie sa žalovaného na nariadené pojednávanie v sporovej veci, hoci naň bol riadne a včas predvolaný, pričom v predvolaní bol zároveň poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania kontumačného rozsudku. K ďalším predpokladom patrí neospravedlnenie neprítomnosti včas a vážnymi okolnosťami, doručenie predvolania na pojednávanie v zákonnej lehote, účasť žalobcu na pojednávani a jeho návrh, aby sa vo veci rozhodlo rozsudkom pre zmeškanie, ktorým súd žalobe vyhovie.

13. Prípustnosť odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie je založená na princípe generálnej klauzuly, t.j. odvolanie je prípustné proti každému rozsudku súdu prvej inštancie bez ohľadu na to, čo je predmetom konania a akým spôsobom súd prvej inštancie meritórne rozhodol - či žalobe vyhovel celkom/sčasti, alebo ju zamietol. Z nej zákon pripúšťa 3 výnimky, výpočet ktorých je taxatívny, teda nie je možné ho rozširovať. Jednou z uvedených výnimiek je aj rozsudok pre zmeškanie (kontumačný rozsudok). Napriek tomu, že voči tomuto rozsudku odvolanie nie je v zásade možné, zákon výnimočne odvolanie pripúšťa, avšak prípustnosť viaže len na jediný dôvod, ktorým je, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Existencia predmetného dôvodu je v prvom rade podmienkou prípustnosti odvolania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že zákonný dôvod nie je daný, musí v súlade s § 386 písm. c) C.s.p. odvolanie odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V prípade, ak sa odvolací dôvod preukáže, stáva sa súčasne aj dôvodom úspešnosti odvolania.

14. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného nedospel k záveru, že by neboli splnené všetky zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 C.s.p. a zároveň v napadnutom rozsudku nezistil ani iný procesný nedostatok, ktorý by súdu prvej inštancie bránil daným spôsobom rozhodnúť. Predmetná sporová vec bola iniciovaná na základe žalobcom podanej žaloby na plnenie v zmysle § 137 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> C.s.p., žalovaný bol na pojednávanie, nariadené súdom prvej inštancie na deň 14.02.2020 o 12.00 hod. riadne a včas predvolaný - riadne predvolanie obsahujúce označenie strán sporu, predmetu sporu, poučenie aj v zmysle § 274 a § 278 C.s.p. (č. I. - 106 - 107 spisu) bolo žalovanej strane sporu doručené dňa 14.01.2020 (č. I. -112 spisu), teda najmenej 5 dní pred konaním nariadeného pojednávania podľa § 178 ods. 2 C.s.p. Nie je teda pravdivé tvrdenie žalovaného v odvolaní, že

by nebol riadne a priamo poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, a že v predvolaní na pojednávanie bolo formulované poučenie neadresne (dokonca bez uvedenia postavenia samotnej strany sporu). Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil a svoju neúčasť včas a vážnymi okolnosťami v zmysle § 274 písm. b) C.s.p. neospravedlnil, žalobca prostredníctvom právneho zástupcu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Po posúdení splnenia procesných podmienok podľa § 274 C.s.p. v rozhodnom čase súd prvej inštancie návrhu žalobcu vyhovel. Vzhľadom na to, že rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie je pri splnení zákonných predpokladov obligatórne, súd musí takéto rozhodnutie vydať.

15. Nakoľko žalovaný v podanom odvolaní absenciu zákonných podmienok na vydanie rozsudku podľa § 274 C.s.p. nepreukázal, obsah odvolania žalovaného nebol spôsobilý spochybniť správnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý v danom prípade postupoval správne, keď rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Odvolanie tak smeruje proti rozsudku, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa, preto ho odvolací súd, postupujúc podľa § 386 písm. c) C.s.p. ako neprípustné odmietol.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. Keďže v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca (s poukazom na skutočnosť, že odmietnutie odvolania je po procesnej stránke považované za neúspech v konaní a nárok na náhradu trov prináleží sporovej strane, ktorá odvolanie nepodalala), odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).